

Sygn. akt II CSK 519/13

POSTANOWIENIE

Dnia 27 marca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z powództwa E. M. i A. M.
przeciwko Skarbowi Państwa - Wojewodzie [...]
o zadośćuczynienie i rentę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 27 marca 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódek
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 9 kwietnia 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. nie obciąża powódek kosztami postępowania kasacyjnego na rzecz strony pozwanej,**
- 3. zasądza od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...] na rzecz adwokat A. B. kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) złotych powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódkom z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 9 kwietnia 2013 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację powódek E. M. i A. M. wniesioną od wyroku Sądu Okręgowego w K. oddalającego, z uwagi na uwzględnienie podniesionego przez stronę pozwaną zarzutu przedawnienia dochodzonych roszczeń, powództwo wytoczone przeciwko Skarbowi Państwa – Wojewodzie [...] o zasądzenie na rzecz powódek zadośćuczynienia i renty. W związku ze skargą kasacyjną powódek od tego wyroku zważyć należy, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, silnie nacechowanym pierwiastkiem publicznoprawnym, a jej rolą nie jest korygowanie wszelkich orzeczeń sądowych zawierających ewentualne uchybienia, ponieważ tę funkcję realizują zwyczajne środki zaskarżenia i skarga o wznowienie postępowania. Skarga kasacyjna służy ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój jurysprudencji i prawa pozytywnego. Taka konstrukcja i rola skargi kasacyjnej, powoduje konieczność poddania jej kontroli wstępnej pod kątem spełniania kryteriów, kwalifikujących do przedstawienia skargi Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych, budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżące oparte na istnieniu potrzeby wykładni przepisów prawnych, budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. Wskazały także, że skarga jest oczywiście uzasadniona.

Powołanie się na przesłankę dotyczącą potrzeby wykładni przepisów prawnych wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne kontrowersje, nie doczekał się jeszcze wykładni bądź też jego niejednolita interpretacja prowadzi do wydawania przez sądy odmiennych rozstrzygnięć w sprawach o identycznym lub zbliżonym stanie faktycznym. Należy jednak przytoczyć przykłady takich orzeczeń i wykazać istniejące między nimi rozbieżności (por. postanowienia SN: z dnia 24 października 2012, I PK 144/12, niepubl., z dnia 13 czerwca 2008 roku, III CSK 104/08, niepubl., z dnia 28 marca 2007 roku, II CSK 84/07 niepubl., z dnia 12 grudnia 2008 roku, II PK 220/08 niepubl.). Skarżącego obarcza przy tym ciężar przedstawienia wyodrębnionej i pogłębionej argumentacji prawnej, wyszczególniającej dostrzegane przez stronę poważne wątpliwości interpretacyjne (por. postanowienia SN: z dnia 8 lipca 2009 roku, I CSK 111/09, niepubl., z dnia 12 grudnia 2008 roku, II PK 220/08, niepubl.).

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powódki wskazały na konieczność wykładni art. 442 § 1 k.c. w brzmieniu obowiązującym do dnia 9 sierpnia 2007 roku oraz art. 5 k.c. mimo, że wykładni i stosowaniu wskazanych przepisów dotyczy bogate i ustabilizowane orzecznictwo sądowe przytoczone w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sądu drugiej instancji, a skarżące nie przedstawiły poważnych wątpliwości interpretacyjnych dotyczących tych przepisów, jak również nie wskazały orzeczeń uzasadniających tezę o istnieniu sprzecznego i niejednolitego orzecznictwa dotyczącego ich wykładni i stosowania.

Powódki nie wykazały także, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Oparcie wniosku na tej przesłance wymaga wykazania przez skarżącego niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka (prima facie), bez konieczności pogłębionej analizy, sprzeczności wykładni lub zastosowania prawa materialnego lub procesowego z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, niepubl., z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, niepubl., z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, niepubl., z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, niepubl., z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, niepubl.).

Skarżące powinny zawrzeć w skardze wyodrębniony wywód prawny wskazujący, w czym przejawia się „oczywistość” naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, czego powódki nie uczyniły (por. postanowienia SN: z dnia 5 września 2008 roku, I CZ 64/08, niepubl., z dnia 19 grudnia 2001 roku, IV CZ 200/01, niepubl., z dnia 9 czerwca 2008 roku, II UK 37/08, niepubl.).

Zwrócić przy tym należy na niekoherentność powołanych przesłanek. Oczywistość skargi kasacyjnej ma miejsce w razie sprzeczności zaskarżonego orzeczenia z powszechnie akceptowaną, utrwaloną i nie budzącą jakichkolwiek wątpliwości wykładnią prawa. Przesłanka druga opiera się natomiast na wykazaniu przez stronę, że takiej zgodności brak, co więcej, z uwagi na poważne wątpliwości i rozbieżności w orzecznictwie zachodzi potrzeba merytorycznej wypowiedzi Sądu Najwyższego we wskazanej w skardze kwestii.

Nie wykazanie przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, skutkowało odmową przyjęcia skargi do rozpoznania zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. Odstąpienie od obciążenia powódek kosztami postępowania kasacyjnego uzasadnione jest ich ciężką sytuacją życiową i materialną (art. 102 k.p.c.). Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego w odniesieniu do pełnomocnika powódek z urzędu znajduje oparcie w art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o advokaturze (tekst jedn. Dz. U. 2009, nr 146, poz.1188) oraz § 2 ust. 3 i § 6 punkt 7 w związku z § 13 ust. 4 punkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz. U. 2013, nr 461 - j.t.).

[aw]

es